

Kanadská mozaika

13/06

8. júna

Každé dva týždne na Vašom stole e-mailom alebo poštou

Ontário: zadržanie osôb podozrivých z terorizmu

V piatok a v sobotu zatkla v Ontáriu kanadská polícia sedemnást' osôb podozrivých z terorizmu. Kanadský premiér Stephen Harper vo svojom prejave počas slávnostnej prísahy vojakov 2. júna povedal, že ako už niekoľkokrát v histórii, „sme terčom kvôli tomu, kto sme, ako žijeme, akú máme spoločnosť a rozmanitosť. Kvôli hodnotám ako je sloboda, demokracia a vláda práva.“ Zadržaní sú buď kanadskí občania, alebo majú dočasné povolenie k pobytu a pochádzajú z okolia Toronto. Podľa Mikea McDonella z kanadskej polície plánovali zatknuté osoby teroristické útoky v južnom Ontáriu, skupina vlastnila asi tri tony dusičnanu amónneho a ďalšie zložky na vytvorenie výbušniny. „Skupina predstavovala ozajstnú a vážnu hrozbu a mala prostriedky a zámer útoky uskutočniť,“ povedal okrem iného Mike McDonell. Kanadská vláda sa na krízové situácie pripravuje intenzívne od roku 2001, kedy začal platiť Zákon proti terorizmu na ochranu, bezpečnosť a dodržiavanie základných práv Kanadčanov. V roku 2003 založila vláda Ministerstvo pre verejnú bezpečnosť a krízovú pripravenosť, ktoré sa snaží minimalizovať riziká vyplývajúce pre Kanadčanov z kriminality, prírodných katastrof a z ohrozenia národnej bezpečnosti teroristickými aktivitami.

www.rcmp-grc.ca www.pm.gc.ca www.psepc-sppcc.gc.ca

Premiér presadzuje pevný termín volieb

Kanadský ministerský predseda Stephen Harper oznámil 26. mája, že jeho kabinet pripravuje prvé z opatrení v rámci reformy demokratického zriadenia. Snaží sa tým splniť sľuby predložené Konzervatívnou stranou voličom počas tohtoročnej predvolebnej kampane. 30. mája potom vodca vládnej strany v Dolnej snemovni a minister pre demokratickú reformu Rob Nicholson predložil návrh zákona, ktorý obsahuje dve hlavné zmeny. Termín federálnych parlamentných volieb by bol dopredu určený na tretí pondelok v októbri vždy jedenkrát za štyri roky. Vládnúca strana by už nemala možnosť zvoliť si termín volieb tak, ako je to pre ňu výhodné. Povinnosť rozpustiť parlament v prípade vyslovenia nedôvery a vypisť predčasné voľby zostáva zachovaná. Pevný termín provinčných volieb už zaviedli štyri kanadské provincie. Ak bude návrh zákona prijatý, budúce všeobecné voľby v krajine sa budú konať 19. októbra 2009. Ďalšie opatrenie sa týka Senátu, ktorý nie je v Kanade volený. Úvodným krokom modernizácie Hornej snemovne by malo byť časové obmedzenie výkonu funkcie novovymenovaných senátorov na 8 rokov. V súčasnej dobe sú kanadskí senátori limitovaní len vekovou hranicou 75 rokov.

www.pm.gc.ca

Ontário a Québec sú nefajčiarske provincie

Dve najľudnatejšie kanadské provincie, Ontário a Québec, sa 31. mája stali nefajčiarskymi provinciami. Začali tu totiž platiť provinčné zákony, ktoré zakazujú fajčenie vo všetkých verejných priestoroch vrátane hostincov a reštaurácií. Obidve provincie sa tak pripojili k Novému Brunšviku, Newfoundlandu, Saskatchewanu a Manítoebe, ktoré fajčenie vo verejných priestoroch zakázali už skôr. Ontárijský zákon je ešte prísnejší než québecký, pretože zakazuje fajčenie dokonca aj v záhradkách reštaurácií, ktoré sú zastrešené. Cieľom týchto zákonov je chrániť zdravie populácie. V Ontáriu každoročne umiera na následky fajčenia 16 000 ľudí, v Québecu 13 000. Prekvapujúco veľa z nich (v prípade Ontária približne 3 000) umiera na následky pasívneho fajčenia. Patrí medzi nich aj bývalá kanadská servírka Heather Crowe. Zomrela na rakovinu pľúc napriek tomu, že nikdy nefajčila a s karcinogénnym cigaretovým dymom prichádzala do styku len na pracovisku – v baroch, kde pracovala.

www.health.gov.on.ca www.msss.gouv.qc.ca/loi-tabac

Seminár o kanadských informačných technológiách

Obchodná sekcia Kanadského veľvyslanectva, v spolupráci s firmami Stepfor a Open Text, zorganizovala 6. júna v Bratislave seminár propagujúci kanadské informačné technológie. Približne 40 riadiacich pracovníkov z firiem v rôznych sektoroch slovenského hospodárstva malo možnosť bližšie sa zoznámiť s najnovšími trendmi v najrýchlejšie sa rozvíjajúcom odbore (nárast až 44 % za rok) softvéru pre podnikové aplikácie na spravovanie informácií a dokumentov, ktorý slúži manažmentom firiem na zlepšenie ich činnosti (ECM - Enterprise Content Management). Významná kanadská softvérová firma Open Text a ich miestne zastúpenie, spoločnosť Stepfor, mali možnosť predstaviť svoje svetovo uznávané ECM produkty a riešenia. Softvérový sektor je v Kanade veľmi rozvinutý, firmy v tomto odvetví zamestnávajú vyše 36 000 zamestnancov. Kanada na vývoj a výskum vynakladá ročne 450 miliónov dolárov a na svetové trhy úspešne exportuje softvér v hodnote 5,5 miliardy dolárov za rok.

www.opentext.com www.stepfor.com

Obrovské plávajúce ľadovce ako turistická atrakcia

Koniec mája a začiatok júna je ideálnym obdobím na pozorovanie ľadovcov na pobreží Newfoundlandu a Labradoru. 90 %

ľadovcových kryh na newfoundlandskom pobreží pochádza z Grónska, časť tiež z východných ostrovov v Severnom ľadovom oceáne. Každý rok ich priemernou rýchlosťou 0,7 km/h takto putuje okolo 400 000, najpriebornejšie ľadovce môžu

preplávať až 4 000 km južným smerom na 40° zemepisnej šírky. Niektoré ľadovce vážia stoky tisíc ton, ten najväčší na severnej poglobuli bol 13 km dlhý, 6 km široký a nad vodou vyčnieval do výšky 20 m. Pre nadšených pozorovateľov ľadovcov bola vytvorená webová stránka www.icebergfinder.com, kde je možné okrem zaujímavých informácií o ľadovcoch nájsť aj mapu, kde sa ľadovce presne nachádzajú a ich fotografie.

www.space.gc.ca

Viete, že...

pred šiestimi rokmi vyrazil na cestu okolo sveta Jean Béliveau? 51-ročný Kanadčan opustil Montreal 18. apríla 2000 a má za sebou už 36 000 kilometrov zo 76 000, ktoré sa chystá prejsť za 12 rokov. Jeho putovanie má názov „Mier a koniec násilia pre deti celého sveta“ v súlade s medzinárodnou dekádom mieru a konca násilia pre deti celého sveta 2001 – 2010, ktorú vyhlásila organizácia OSN. Cestovateľ propagoval myšlienku už v Severnej a Južnej Amerike, Afrike a teraz aj v Európe. S vozíkom, v ktorom má všetky potrebné veci, sa chystá na Stredný východ, do južnej a juhovýchodnej Ázie, Austrálie a na Nový Zéland. Na svojej ceste sa zoznámil s približne tisícovou rodín a zničil 29 párov topánok. Slovensko bude cestovateľovou 41. navštívenou krajinou a záujemcovia mu môžu poskytnúť dočasné prístrešie.

www.wwwalk.org

KVÍZ O KANADE

Kto získal prvého filmového Oscara pre Kanadu a v ktorom roku? (Odpoveď a novú otázku nájdete v ďalšom vydaní Mozaiky.) Odpoveď z minulého čísla: Otrôctvo bolo v Kanade zrušené v roku 1834.